

TALÁLKOZÁSOK NAGYVÁRADON ÉS TOKAJBAN

(Az író táborok irodalmon túli hozadéka)

KÖDÖBÖCZ GÁBOR

Vékonyka földi jelenlétünk talán legfontosabb tapasztalata, hogy tagjai vagyunk egymásnak s részei a nagy egésznek. Amiként a mikrokozmoszok csak összeadódva válnak makrokozmoszá, a kis hazák is csak együtt tágulhatnak nagy hazává. Az egymás felé kinyújtott kezeknek és az Istentől megáldott találkozásoknak is ez lehet a végső üzenete.

Ilyen aspektusból nézve már önmagában az is a Gondviselés ajándéka, hogy 2006 nyarán két rangos író tábori tanácskozáson vehettem részt: június elején *Nagyváradon*, augusztus derekán pedig *Tokajban*.

Ady és a holnapos költők kedves városába *Barabás Zoltán* barátom meghívására érkeztem, és előadóként vettem részt a *III. Partiumi Író tábor* munkájában. Az 1956-os forradalom és szabadságharc ötvenedik évfordulójára szervezett háromnapos tanácskozás szakmai színvonalát és emberi hitelességét mutatja, hogy a Kárpát-medencéből összeereglett előadók között szerepelt például és *Pomogáts Béla*, *Kalász Márton*, *Koncz Gábor*, *Székelyhidi Ágoston Magyarországról*, *Tófalvi Zoltán Szászi Zoltán Felvidékről*, *Dávid Gyula* és *Péter Miklós Erdélyből*. Az előadásokat a debreceni újságíró-szerkesztő, *Filep Tibor* filmje (*Az a nap a mienk volt...*), illetve a nagyváradai *Szigligeti Társulat* művészeinek estje (*A szabadságról és a zsarnokságról*) tette élményszerűbbé, színesebbé.

Vendéglátóink figyelmessége és a *Góbé Csárda* vezetője (*Pápay Zoltán*) jóvoltából egyik este erdélyi ingyencégeknek hódolhattunk – szabad ég alatt, szabad tűzön és szabadversben. A desszertet *Csoma Csaba* műsora (*Jókedvünk tele*) és *Szokolczay Lajos* showmaneket megszágyonító produkciója jelentette a hálás közönségnek. Külön örömmünkre és épülésünkre szolgált, hogy *Tókécs László*, a *Királyhágómelléki Református Egyházkerület* püspöke többször is személyes jelenlétével tisztelte meg a tábor munkáját.

A tanácskozás egycsapásra ünnepé változott, amikor a *III. Partiumi Író tábor* díjainak átadására, illetve a laudációkra került sor. Az 1956 szellemiségéhez egész életművükkel hűséges kitüntetettek (*Sulyok Vince*, *Dávid Gyula*, *Pomogáts Béla*, *Székelyhidi Ágoston*) méltán érezhették a jelenlévők feltétlen szeretetét és nagyrabecsülését. E sorok írója pedig igazán megtisztelve érezte magát, hiszen a régi jóbarát *Székelyhidi Ágostonról* mondhatott méltatást.

Sohasem titkoltam, hogy számomra a szakmaiságnak a szeretetteljes elmélyültség, az író tábori részvételnek pedig az intenzív személyesség, a régebbi és a reménybeli új

barátokkal való találkozás adja a legfőbb értelmét. Következésképpen a nagyváradi napokat is hajlamos vagyok a lényemet mélyen és bensőleg megérintő értékképző mozzanatok felől szemlélni. Ugy gondolom ugyanis, hogy a közös gondolkodás felelősségét és az együttlét örömet a szemtől szembeni dialógus, a valódi megértésre törekvő, nyitott és lélekteljes párbeszéd teheti maradandóan élményszerűvé és emberivé. Hitem szerint az új ismeretségek kötése (*Gittai István, Lipcsei Márta, Tókécs László*), a borozgatás közbeni hosszas beszélgetés *Pápay Zoltánnal*, a *Góbé Csárda* zseniális megálmodójával, jóízű reggeli pálinkázás *Aniszi Kálmánnal* és *Felhős Szabolccsal* spirituális szempontból ugyanolyan fontos, mint például az újbóli találkozás *Szokolczay Lajossal, Tüzes Bálinttal* és az idén márciusban *Egerben* megismert *Barabás Zoltánnal* s az ő kedves váradi barátjaival (*Julikával, Katikával* és *Pintér Istvánnal*), akiket már első alkalommal nagyon megszerettem. Nem csoda hát, hogy mindezek nyomán lelkileg és szellemileg feltöltődve, maradandó élményekkel tértem haza *Egerbe*.

Az 'Érték és befogadás' főcímmel meghirdetett 34. *Tokaji Író-tábor* idén három egyenértékűen fontos téma (*Bartók Béla – 1956 – Irodalmi nevelés*) jegyében végezte munkáját. A *Tokaji Ferenc Gimnázium* aulájában zajló tanácskozást Vasy Géza, a kuratórium elnöke nyitotta meg. A tanácskozás rangját és önmagán jóval túlmutató jelentőségét a média érdeklődése mellett az előadók személye (pl. *Balázs Géza, Alföldy Jenő, Jánosi Zoltán, Dobozi Eszter, Mezey Katalin, Egyed Emese, Lackfi János, Szászi Zoltán, Székelyhídi Ágoston, Cs. Varga István, Pomogáts Béla, Fekete Gyula, Papp Tibor, N. Pál József*) is hűen tükrözi.

A háromnapos rendezvényt keretbe foglaló megnyitó a *Rákóczi-pincében*, a zárófogatás pedig a *Rákóczi Ferenc Általános Iskola* aulájában zajlott, ahol *Májor János*, *Tokaj* város polgármestere, illetve *Nagy Gáspárné*, a *Civis Grand Hotel Aranybika* igazgatója mondott pohárköszöntőt.

Jómagam a '90-es évek elejétől veszek részt az Író-tábor munkájában, 2002 óta a kuratórium tagjaként is segítem a szervezést és lebonyolítást. Az eddigi tanácskozásokon két alkalommal elnököltem, egyszer pedig *József Attila* költészetéről tartottam előadást. Számomra azonban a személyes találkozások, ismeretségek, barátságok és poharazgatással egybekötött oldott beszélgetések jelentik a tábori élet igazi vonzerejét. Ezért a továbbiakban válogatott élményekről, szép emlékekről, rokonszenves emberekről és vonzó törekvésekről szólok.

A *Tokaji Író-tábor* hosszú ideje páratlan türelemmel, nagy körültekintéssel és példászerű áldozatvállalással szolgálja a *Miskolcon* élő *Sáray László*, aki nem egyszerűen titkár, hanem olyan integer személyiség, aki a tokaji tanácskozások és a közbülső kuratóriumi ülések lelke és motorja. Nélküle az író-tábor léte és működése aligha képzelhető el. Itt kell megemlítenem *Sáray Ákos*t, aki évek óta hűségesen, nagyfokú érzékenységgel párosuló profizmussal és kellő tapintattal fotózza az író-tábor derűs és kevésbé derűs pillanatait, kapja lencsevégre az érdekes karaktereket és izgalmas momentumokat. Az ő munkája nélkül mérhetetlenül szegényebb lenne a tábori dokumentáció és a *Serfőző Simon* által szerkesztett évkönyvek anyaga is.

Ami a kivételesen nagy, elementáris erejű élményeket illeti, *Bartók Béla* emléktáblájának avatása a *Millenniumi Irodalmi Emlékparkban* feltétlenül az volt. *Csírják Viktória* szobrászművész alkotása előtt *Jánosi Zoltán* mondott laudációt. Még pontosabban: a bartóki tiszta forrásból táplálkozó, az archaikustól a posztmodernig ívelő, a költői lakozás él-

mény- és érzékenységformáival érintkező, az erőteljes szemléletesség és a poetikus emelkedettség jegyeit virtuóz módon ötvöző avató beszédet, ami azóta is a létezés izgalmaival ható nyelvi intenzitásként él bennem. Ehhez fogható osztatlan sikert talán csak a *Tokaji esték* egyik rendezvénye aratott: *Bartók* kórusműveket hallgathattunk a nyíregyházi *Pro Musica* leánykar előadásában, *Szabó Dénes* Kossuth-díjas kamagy vezényletével és gyakorta derűt fakasztó, élvezetes összekötő szövegével. Bevallhatom, hogy a már-már extázisban végighallgatott est során zenélt bennem a lét öröme, és igencsak büszke voltam arra, hogy egykoron a nyíregyházi *Zrínyi Ilona Gimnáziumban* a *Tokajban* méltán ünnepeelt kamagy volt az ének-zene tanárom.

Hamisítatlan szeánsz és igazi misztérium volt az is, amikor több órás éjszakai beszélgetést folytathattam a régi írótáboros *Papp Tiborral* legújabb regényéről, az *Olivér könyvéről*. A szerző spontánul, a jól végzett munka oltalmazó derűjével beszélt valóság és fikció, élet és irodalom összefüggéséről, izgalmas és sehol sem olvasható műhelytitkokról, örömekről és keserűségekről, sikerekről és hiányérzetekről. A finom borsodgeszti bor kortyolgatása közben szinte észre se vettük, hogy már hajnali kettőre jár az idő. Dehát egy ilyen ritka, ajándékba kapott kitérülködés minden áldozatot megér.

Feltétlenül szólnom kell a pozitív energiákkal feltöltő, szeretetben azonosuló, lélekerősítő találkozásokról olyan kiváló emberekkel, mint például *Antall István*, *Bertha Zoltán*, *Demeter József*, *Fecske Csaba*, *Hegedűs Mária*, *Kelemen Erzsébet*, *Nagy Gábor*, *N. Pál József*, *Oláh János*, *Serfőző Simon*, *Tőkés László*, *Szabó Csilla Judit*, *Vajda Gábor*, *Vathy Zsuzsa* és mások. A kitüntető figyelem dedikált könyvekben megnyilvánuló eleganciáját is hálás szívvel említem – az ajándékozók nevével együtt: *Barabás Zoltán*, *Demeter József*, *Fecske Csaba*, *Muzsnay Árpád*, *Lipcsei Márta*, *Oláh András*.

Nem tudhatom, hogy a *Partiumi* és a *Tokaji Írótábornak* szüksége van-e rám, de a fentebb (hely szűke miatt csak töredékesen!) leírt élmények/tapasztalatok birtokában bátran és jó szívvel mondhatom, hogy nekem – évenként legalább egyszer – égetően nagy szükségem van a Nagyváradon és Tokajban való személyes jelenlétre.

